Ontvangen van Peter van Vliet, Nootdorp.

De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

VERLIES- EN WINSTREKENINGEN

EN

BALANSEN

—

VERSLAG OVER 1944 en 1945

Drie en veertigste en Vier en veertigste Boekjaar (1 Januari - 31 December)

DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

Verlies- en Winstrekeningen en Balansen

over 1944 en 1945 (1 Januari - 31 December),

aangeboden aan de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders, ingevolge art. 14 der statuten.

ROTTERDAM, Juli 1946

Aan Aandeelhouders in

DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V.

L.S.

De vijandelijke bezetting heeft ook van onze Maatschappij een aantal slachtoffers geëischt en wij gedenken met weemoed die leden van het personeel, die den dood vonden door vijandelijk geweld of zijn gestorven tijdens hun gedwongen verblijf in Duitschland.

In het afgeloopen jaar werd ons College zwaar getroffen door het overlijden van zijn President, den Heer A. J. M. Goudriaan, en van den Heer C. ter Poorten, terwijl ons in het loopende jaar door den dood ontviel de Heer L. P. de Stoppelaar.

In dankbaarheid herdenken wij de belangrijke diensten, door hen aan de Maatschappij bewezen en hunne namen zullen in diepe erkentelijkheid in de herinnering van ons College blijven voortleven.

Ingevolge het bepaalde bij het tweede lid van artikel 14 der statuten hebben wij de door de Directie aangeboden Balansen per 31 December 1944 en 31 December 1945 en de Verlies- en Winstrekeningen over 1944 en 1945 onderzocht, nadat deze door het Accountantskantoor van J. H. Rosenboom en R. A. Dijker met de boeken en bescheiden waren vergeleken en accoord bevonden.

Wij adviseeren U tot vaststelling dier Balansen en Verlies- en Winstrekeningen over te gaan en stellen U in overeenstemming daarmede voor, ingevolge artikel 19 der statuten, het voordeelig saldo over 1944 te reserveeren voor molestschade en over 1945 aan aandeelhouders 3 % dividend uit te keeren.

Het College van Commissarissen van
DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V.

Mr. K. P. VAN DER MANDELE, *Voorzitter*
Mr. Dr. H. J. D. VAN LIER, *Secretaris*
J. G. A. FONTEIN
H. LUCARDIE
PHS. VAN OMMEREN P.JZN.

De Rotterdamsche

GEVESTIGD TE

Debet **VERLIES- EN WINST**

Aan Voordeelig Saldo, te reserveeren voor molestschade	*f* 1.406.114	32
	f 1.406.114	32

ROTTERDAM

Bovenstaande Rekening met de boeken e

De Commissarissen,

Mr. K. P. VAN DER MANDELE, *Voorzitter*

Mr. Dr. H. J. D. VAN LIER, *Secretaris*

J. G. A. FONTEIN

H. LUCARDIE

PHS. VAN OMMEREN P.JZN.

Droogdok Maatschappij N.V.

ROTTERDAM

REKENING 1944

Credit

Per orders, enz., na reserveering voor belastingen, enz.	*f* 1.406.114	32
	f 1.406.114	32

Juni 1946

bescheiden vergeleken en accoord bevonden,

Accountantskantoor van

J. H. ROSENBOOM en R. A. DIJKER

De Directie,

D. C. ENDERT Jr. — ir. A. KNAPE

De Rotterdamsche

GEVESTIGD TE

Activa — BALANS per 31

Ongeplaatste Aandeelen			f 3.125.000	—
Kas en Kassiers			„ 5.403.745	19
Effecten: a. opgenomen in de prijscourant van de Effectenbeurs te Amsterdam	f 4.529.034,19			
b. niet opgenomen in idem	„ 40.628,66		„ 4.569.662	85
Deelnemingen in andere ondernemingen en vorderingen op ondernemingen, waarin is deelgenomen	f 4.723.543,41			
Afschrijving tot 1944	„ 2.254.390,68		„ 2.469.152	73
Intrest			„ 62.076	71
Debiteuren			„ 1.879.803	59
Terreinen	f 3.601.395,05			
Afschrijving tot 1944	„ 2.031.830,73		„ 1.569.564	32
Gebouwen en vaste Gereedschappen		f 20.459.311,76		
Afschrijving tot 1943	f 18.936.284,75			
Vermindering door overboeking 1944	„ 7.333,12			
Afschrijving tot 1944		„ 18.928.951,63	„ 1.530.360	13
Prins Hendrik Dokken	f 4.760.479,47			
Afschrijving tot 1944	„ 4.760.478,47		„ 1	—
Losse Gereedschappen: boekwaarde	f 1,—			
vermeerdering gedurende 1944	„ 76.006,48		„ 76.007	48
Vaar- en Voertuigen	f 931.466,64			
Afschrijving tot 1943	f 532.974,02			
Vermindering door overboeking 1944	„ 4.191,83			
Afschrijving tot 1944		„ 528.782,19	„ 402.684	45
Kantoorameublement			„ 1.070	20
Magazijnvoorraad en steenkolen			„ 2.056.659	77
Werken onderhanden			„ 18.612.877	27
Vooruitbetaalde assurantiën, enz.			„ 372.418	90
Erfpacht			„ 20.310	15
			f 42.151.394	74

De Commissarissen,

Mr. K. P. VAN DER MANDELE, *Voorzitter*
Mr. Dr. H. J. D. VAN LIER, *Secretaris*
J. G. A. FONTEIN
H. LUCARDIE
PHS. VAN OMMEREN P.JZN.

ROTTERDAM

Bovenstaande Balans met de boeken e

Droogdok Maatschappij N.V.

ROTTERDAM

December 1944 **Passiva**

Kapitaal	*f* 10.000.000	—
Statutaire Reserve	„ 100.000	—
Buitengewone Reserve	„ 995.000	—
Crediteuren	„ 3.897.606	38
Voorschotten op werken onderhanden	„ 24.637.625	26
Dividend Aandeelhouders (vorige jaren)	„ 114.870	—
Dividend Oprichters (vorige jaren)	„ 52.299	—
Onverdeeld dividend Aandeelhouders	„ 97	88
Onverdeeld dividend Oprichters	„ 146	82
Fonds ter behartiging belangen nagelaten betrekkingen van werknemers	„ 306.917	48
Fonds ouderdomspensioenen	„ 640.717	60
Reserve voor molestschade	„ 1.406.114	32
	f 42.151.394	74

De Directie,

D. C. ENDERT Jr. — ir. A. KNAPE

Juni 1946

bescheiden vergeleken en accoord bevonden,

Accountantskantoor van
J. H. ROSENBOOM en R. A. DIJKER

De Rotterdamsche

GEVESTIGD TE

Debet — VERLIES- EN WINST

Aan Voordeelig Saldo			*f* 636.046	08
Te bestemmen als volgt:				
Afschrijving op Deelnemingen in andere ondernemingen, etc.	*f*	224.608,59		
,, ,, Terreinen	,,	3.439,72		
,, ,, Gebouwen en vaste gereedschappen	,,	24.165,09		
,, ,, Losse gereedschappen	,,	150.298,99		
,, ,, Vaar- en voertuigen	,,	25.164,81		
,, ,, Kantoorameublement	,,	2.118,88		
	f	429.796,08		
Winst	,,	206.250,—		
	f	636.046,08		
			f 636.046	08

ROTTERDAM

De Commissarissen,

Mr. K. P. VAN DER MANDELE, *Voorzitter*
Mr. Dr. H. J. D. VAN LIER, *Secretaris*
J. G. A. FONTEIN
H. LUCARDIE
PHS. VAN OMMEREN P.JZN.

Bovenstaande Rekening met de boeken e

Droogdok Maatschappij N.V.

ROTTERDAM

REKENING 1945

Credit

Per orders, enz., na reserveering voor belastingen, enz.	*f*	636.046	08
	f	636.046	08

Juni 1946

bescheiden vergeleken en accoord bevonden,

Accountantskantoor van
J. H. ROSENBOOM en R. A. DIJKER

De Directie,
D. C. ENDERT Jr. – ir. A. KNAPE

De Rotterdamsche

GEVESTIGD TE

Activa

BALANS per 31

Ongeplaatste Aandeelen			ƒ 3.125.000	—
Kas en Kassiers			,, 1.394.946	25
Effecten: a. opgenomen in de prijscourant van de Effectenbeurs te Amsterdam		ƒ 4.411.191,69		
b. niet opgenomen in idem		,, 40.628,66	,, 4.451.820	35
Deelnemingen in andere ondernemingen en vorderingen op ondernemingen, waarin is deelgenomen		ƒ 5.994.324,78		
Afschrijving tot 1944	ƒ 2.254.390,68			
,, 1945	,, 224.608,59			
		,, 2.478.999,27	,, 3.515.325	51
Intrest			,, 80.330	07
Debiteuren			,, 3.421.327	38
Terreinen		ƒ 3.727.534,30		
Afschrijving tot 1944	ƒ 2.031.830,73			
,, 1945	,, 3.439,72			
		,, 2.035.270,45	,, 1.692.263	85
Gebouwen en vaste Gereedschappen		ƒ 19.516.055,61		
Afschrijving tot 1944	ƒ 18.928.951,63			
Vermindering door overboeking 1945	,, 1.272.061,11			
	ƒ 17.656.890,52			
Afschrijving 1945	,, 24.165,09			
		,, 17.681.055,61	,, 1.835.000	—
Prins Hendrik Dokken		ƒ 4.760.479,47		
Afschrijving tot 1945		,, 4.760.478,47	,, 1	—
Losse Gereedschappen: boekwaarde		ƒ 76.007,48		
vermeerdering gedurende '45		,, 74.292,51		
		ƒ 150.299,99		
Afschrijving 1945		,, 150.298,99	,, 1	—
Vaar- en Voertuigen		ƒ 943.396,80		
Afschrijving tot 1944	ƒ 528.782,19			
Vermindering door overboeking 1945	,, 25.550,20			
	ƒ 503.231,99			
Afschrijving 1945	,, 25.164,81			
		,, 528.396,80	,, 415.000	—
Kantoorameublement		ƒ 2.119,88		
Afschrijving 1945		,, 2.118,88	,, 1	—
Magazijnvoorraad en steenkolen			,, 1.880.874	31
Werken onderhanden			,, 4.786.985	36
Vooruitbetaalde assurantiën, enz.			,, 52.439	09
Erfpacht			,, 20.310	15
Nog te vorderen vergoeding voor molestschade			,, 6.231.573	17
			ƒ 32.903.198	49

De Commissarissen,

Mr. K. P. VAN DER MANDELE, *Voorzitter*
Mr. Dr. H. J. D. VAN LIER, *Secretaris*
J. G. A. FONTEIN
H. LUCARDIE
PHS. VAN OMMEREN P.JZN.

ROTTERDAM

Bovenstaande Balans met de boeken e

Droogdok Maatschappij N.V.

ROTTERDAM

December 1945 — Passiva

Kapitaal	ƒ 10.000.000	—
Statutaire Reserve	,, 100.000	—
Buitengewone Reserve	,, 995.000	—
Crediteuren	,, 8.580.025	25
Voorschotten op werken onderhanden	,, 4.620.044	51
Dividend Aandeelhouders (vorige jaren)	,, 100.470	—
Dividend Oprichters (vorige jaren)	,, 51.600	—
Dividend Aandeelhouders 1945	,, 206.250	—
Onverdeeld dividend Aandeelhouders	,, 97	88
Onverdeeld dividend Oprichters	,, 146	82
Fonds ter behartiging belangen nagelaten betrekkingen van werknemers	,, 460.266	—
Fonds ouderdomspensioenen	,, 710.953	—
Nog te maken kosten voor molestschade	,, 7.078.345	03
	ƒ 32.903.198	49

De Directie,

D. C. ENDERT Jr. – ir. A. KNAPE

Juni 1946

bescheiden vergeleken en accoord bevonden,

Accountantskantoor van
J. H. ROSENBOOM en R. A. DIJKER

DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V.

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

Toelichting

op de Balansen per 31 December 1944 en 1945,

ingevolge art. 42 van het Wetboek van Koophandel.

De Activa zijn gewaardeerd als volgt:

Effecten, opgenomen in de prijscourant van de Effectenbeurs te Amsterdam tegen de koersnoteering per 4/9/1944 of lager; de overige effecten ten hoogste tegen de geschatte verkoopwaarde.

Deelnemingen in andere ondernemingen en vorderingen op ondernemingen, waarin is deelgenomen, vaste goederen en verdere hulpmiddelen van het bedrijf, resp. op aanschafwaarde en op het bedrag der oorspronkelijke vorderingen, na afschrijvingen.

Vorderingen op derden, op het bedrag der oorspronkelijke vorderingen, na voldoende reserveeringen.

Magazijngoederen zonder directe bestemming, op marktwaarde of lager; de overige op aanschafwaarde.

Werken onderhanden, op kostprijzen, na voldoende reserveeringen.

ROTTERDAM, Juni 1946

De Commissarissen,

Mr. K. P. VAN DER MANDELE, *Voorzitter*
Mr. Dr. H. J. D. VAN LIER, *Secretaris*
J. G. A. FONTEIN
H. LUCARDIE
PHS. VAN OMMEREN P.JZN.

De Directie,

D. C. ENDERT Jr. — ir. A. KNAPE

Accountantskantoor van
J. H. ROSENBOOM en R. A. DIJKER

Verslag over de jaren 1944 en 1945

Drie en veertigste en vier en veertigste Boekjaar

(1 Januari - 31 December),

aangeboden aan de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders,
ingevolge art. 15 der statuten.

ROTTERDAM, Juli 1946

Aan Aandeelhouders in
DE ROTTERDAMSCHE DROOGDOK MAATSCHAPPIJ N.V.

L.S.

Nu de moeilijkheden van den zwaren strijd, dien wij vijf jaren lang tegen den niemand en niets ontzienden bezetter en zijn aanhang hebben moeten voeren en zelfs de verschrikkingen van den hongerwinter weer meer dan een jaar achter ons liggen, en onze aandacht weer geheel op herstel en vernieuwing moet zijn gericht, zou het weinig zin hebben thans nog op den bezettingstijd in te gaan, ware het niet, dat wij in de oorlogsjaren om begrijpelijke redenen onze berichtgeving tot het uiterste hebben beperkt, zoodat het toch wel gewenscht is ook over die jaren nu iets meer mede te deelen.

Allereerst past hier dan een woord van groote waardeering voor al onze medewerkers, die — zooals de bedrijfsleiders, afdeelingschefs, beambten en de vertegenwoordigers der werklieden — niettegenstaande de daaraan verbonden persoonlijke gevaren, ons in dien tijd rechtstreeks hebben geholpen en voor allen, die ons hun vertrouwen zijn blijven schenken, ondanks de omstandigheid, dat wij onze handelingen toen niet altijd aan hen konden verklaren.

Slechts zeer enkelen hebben openlijk of bedekt met den vijand geheuld en hoewel zij weinig in aantal waren, hebben zij ons zeer vele moeilijkheden bezorgd in hun streven om invloed in nationaal-socialistischen zin op onze werklieden uit te oefenen. Doordat zij in geregelde verbinding stonden met den bezetter, waren zij door hun verraderspraktijken voor ons een voortdurend gevaar. Zij hebben echter uiterst weinig bereikt.

Een speciaal woord van dank geldt allen, die — niettegenstaande hun eigen uitputting — na de verwoesting tot het einde toe gezorgd hebben voor het verrichten van de allernoodzakelijkste administratieve werkzaamheden, w.o. de uiterst belangrijke uitbetaling der loonen en salarissen.

Met weemoed gedenken wij diegenen van ons personeel, die in de macht van den overweldiger den dood hebben gevonden:

Willem Bulk, assistent van de Reparatie-afdeeling, op 14 September 1944 gevangen genomen en nog dienzelfden dag vermoord.

Gerard Altmann, teekenaar Scheepsbouw op 13 Februari 1945 in een concentratiekamp in Duitschland omgekomen.

Arie den Toom, exploitant van ons Feestgebouw „Courzand", 13 Maart 1945 gevangen genomen en op 3 April d.a.v. gefusilleerd.

Enkele anderen hebben kennis gemaakt met de beruchte gevangenissen en kampen, doch zijn weer tot ons teruggekeerd, terwijl — voor zoover wij hebben kunnen nagaan — van hen, die in Duitschland langeren of korteren tijd hebben moeten werken, 11 menschen door ziekte of ongeval ver van huis zijn omgekomen. Ook hen zullen wij niet vergeten. Het waren:

J. C. Knieriem, J. van den Bos, A. van der Graaf, H. H. van Maren, A. M. den Breeyen, G. G. Orlemans, C. de Hay, P. J. Punselie, C. Blesgraaf (vermist), W. Benard, P. H. Brouns.

In Mei 1940 zaten wij, tengevolge van de ligging van onze werf en ons tuindorp op den linker Maasoever, reeds den eersten dag van den oorlog midden in den strijd. In de enkele dagen, die deze strijd duurde, heeft vooral het personeel van onze sleepbooten aan de Marine, die verscheidene schepen bij ons in aanbouw had, moedig bijstand verleend om die schepen, waarvoor dit noodig was, weg te sleepen.

De voorgenomen vernieling van de achtergebleven Marineschepen, zoowel als van sommige onzer inrichtingen, had echter niet plaats. Daardoor zijn wij onmiddellijk in zeer moeilijke omstandigheden gebracht.

Daarop volgden de vijf lange jaren der Duitsche bezetting. Die jaren zijn een aaneenschakeling geweest van strijd, — strijd tegen het ons opgedrongen werk, tegen het wegvoeren van onze arbeiders, tegen het „Nederlandsche" Arbeidsfront met zijn vele vertakkingen en tegen de velerlei organisaties der bezetters.

Reeds in de eerste dagen na den overval werden onze werven overstroomd met allerlei Duitschers in uniform, die als resultaat der jarenlange spionnage maar al te goed op de hoogte bleken te zijn van de mogelijkheden van ons bedrijf. Dit maakte den strijd van den aanvang af buitengewoon moeilijk. Deze zwermen Duitschers in uniform hebben we den geheelen oorlog door op onze terreinen moeten dulden en voortdurende waakzaamheid bleef geboden om ons steeds op de hoogte te stellen van wat zij in het schild voerden.

Reeds dadelijk stonden wij voor de beslissing: heengaan of blijven. Na ernstige beraadslagingen met onze Afdeelingschefs, waarin wij ook de daarvoor in aanmerking komende jongere ingenieurs betrokken, besloten wij tot blijven. Door een tegenovergesteld besluit ware onze verantwoordelijkheid afgewenteld op onze afdeelingschefs en bedrijfsleiders en indien deze eveneens tot heengaan zouden hebben besloten, zou ons geheele personeel onder uitermate moeilijke omstandigheden zonder leiding achtergelaten en aan de bezetters overgeleverd zijn.

Onze beslissing werd reeds onmiddellijk op een zware proef gesteld, toen de bezetters van ons verlangden het aanwezige werk, w.o. de Marinevaartuigen, af te maken. In dat stadium pleegden wij overleg met de betrokken Nederlandsche autoriteiten en leverden na beraadslagingen en tezamen met vele onzer collega's een door onzen juridischen raadsman geformuleerd protest bij de Duitsche autoriteiten in.

Hunne bedreiging, dat — zoo wij niet toegaven — zij in onze plaats Duitsche gevolmachtigden zouden aanstellen, deed ons besluiten onder handhaving van ons gemeenschappelijk protest onze plaats te blijven innemen, aangezien wij aldus het belang van ons volk het beste zouden kunnen blijven dienen.

Ook na alles, wat daaromtrent in het algemeen is gezegd en geschreven blijven wij diep overtuigd, dat ons besluit het eenig juiste is geweest, omdat het alleen daardoor mogelijk was aan ons bedrijf de leiding te geven, die het onder de lange jaren der bezetting noodig had om de velerlei gevaren, die van alle kanten dreigden, zoo lang en zoo veel mogelijk af te wenden en tot groote schade van den bezetter het tempo der werkzaamheden tot het uiterste te verminderen.

Op den avond van 22 September 1944 kwam aan den geschetsten toestand plotseling een einde. Onder bedreiging van mitrailleurs werd het aanwezige personeel van de Droogdok-werf verwijderd en aan de installatie aldaar door een specialen Duitschen vernielingstroep enorme schade toegebracht.

Op den 29en d.a.v. zette deze troep zijn vernielingswerk op de werf van de Nieuwe Waterweg voort.

Door dynamietladingen liet men van onze zes nog in bedrijf zijnde dokken de pompen, centrale besturing en pneumatische inrichting springen, waarbij het veiligheidsdek zóó werd beschadigd, dat deze dokken onder gingen. Een ander dok was op 30 Maart 1943 reeds tijdens een bombardement, dat de Nieuwe Waterweg trof, gezonken. Vier van onze drijvende bokken, 2 casco's van sleepbooten en diverse andere vaartuigen werden zóó gehavend, dat ook deze onder den waterspiegel verdwenen.

De kraanbaan met kraan en de groote torenkraan op den Oostoever werden door springladingen zoo beschadigd, dat zij geheel vernield in de haven neerploften.

Van de lange kraanbaan in de dokhaven werden drie pooten doorgeslagen, doch dank zij de solide constructie van den bovenbouw, bleven het verdere gedeelte van de baan, alsmede de kraan, gespaard.

Een gedeelte van de kraanbaan aan de Westzijde met kraan kwamen na vernieling eveneens in de haven terecht.

De groote kraanbaan, indertijd gebouwd voor het uitrusten van de Nieuw Amsterdam, bleef gespaard, doordat het er voor gemeerde Duitsche schip Axenfels door ons op verlangen der Nederlandsche Binnenlandsche Strijdkrachten korten tijd te voren tot zinken was gebracht en de Duitschers hun eigen schip verder wilden sparen.

In de fabriek, zoowel aan de Droogdok, als aan de Waterweg, werden de telefooncentrales, pneumatische, electrische en hydraulische inrichtingen grootendeels verwoest.

Van de groote smeedpers werd het centrale verdeelapparaat ernstig beschadigd.

Onze kantoren en magazijnen liepen zware beschadigingen op door explosies in de Waalhaven tijdens het vernielen der kademuren en haven-installaties. De fabrieksgebouwen bleven, zij het beschadigd en enkele zelfs zwaar beschadigd, gespaard. Deze explosies brachten mede groote schade toe aan ons Tuindorp Heyplaat, waardoor 14 panden en gebouwen bijna geheel verwoest werden, een 50-tal woningen zeer ernstige schade opliepen, terwijl ruim 360 huizen lichter beschadigd werden.

Na deze vernielingen lagen onze werven lam, waarna de plundering en roof op groote schaal een aanvang nam.

Heele treinen kwamen op ons terrein en laadden onze prachtige machines met de motoren uit machinefabrieken, timmerwerkplaatsen, leerscholen, laboratorium, gereedschapmakerij, etc., op. Tegelijkertijd verschenen er lichters, die alle materialen en gereedschappen uit magazijnen en werkplaatsen weghaalden.

Wat ons overbleef waren de groote werktuigen in de machinefabriek, vrijwel alle machines in de scheepsbouwloodsen, alle loopkranen en de hellingkranen.

Zoo vonden we op 7 Mei 1945 na de bevrijding onze, eens zoo mooie en goed geregelde werven zwaar geplunderd en zwaar beschadigd als een groote chaos terug. Aanvankelijk werd zelf gevreesd, dat drie van onze dokken — het hart van ons reparatiebedrijf — een totaal verlies zouden opleveren.

De plannen voor het herstel van fabriek en dokken waren inmiddels voorbereid, doch de omstandigheden om de herstelwerkzaamheden aan te vatten waren in de eerste maanden na de bevrijding buitengewoon moeilijk.

Vele, zelfs de meest eenvoudige gereedschappen, als schoppen, bezems, kruiwagens, enz., moesten eerst worden verkregen. Er moest worden gezorgd voor hulpmaterialen als kolen, cokes, olie, hout, glas, transportgelegenheid voor onze menschen, telefoonverbindingen, enz., alvorens kon worden aangevangen met de eerste opruimings- en herstelwerkzaamheden.

Bovendien waren onze menschen — beambten zoowel als werklieden — alhoewel van besten wille, door de ondervoeding zoodanig verzwakt, dat slechts korte werkdagen konden worden gemaakt.

Gaandeweg begon alles echter vlotter te loopen. De reparaties aan onze vernielde centrales voor electriciteit, druklucht en hydrauliek vorderden goed. Aan de voorbereidende werkzaamheden voor het lichten van onze dokken werd met man en macht begonnen en de hoop alle dokken weer boven te krijgen en weer geheel te kunnen herstellen werd met den dag grooter. Voor het boven water brengen van onze dokken was hulp van specialisten op dit gebied, nl. de bergingsmaatschappijen, niet te verkrijgen, aangezien deze alle volop van werk voorzien waren. Dit werk moest dus in eigen beheer uitgevoerd worden. Voor het beschikbaar stellen van duikers, materialen en gereedschappen door de Engelsche en Hollandsche autoriteiten en door collega's zijn wij zeer erkentelijk.

Ook bleek het mogelijk de groote smeedpers, zij het voorloopig op beperkte capaciteit, weer in bedrijf te brengen. De herstellingen aan kantoren, fabrieksgebouwen en kranen vorderden naar wensch.

De herstellingen van het Tuindorp Heyplaat konden met behulp van den Wederopbouw krachtig ter hand worden genomen, en het Tuindorp zal binnenkort weer geheel zijn hersteld.

Ofschoon gebrekkig was het toch mogelijk om reeds vrij spoedig enkele schepen in reparatie te nemen. Het eerste reparatieschip arriveerde op 29 Juli 1945, terwijl de eerste dokking op 30 Augustus d.a.v. plaats had.

7 maanden na het begin van de eerste herstelwerkzaamheden kon weer in alle afdeelingen van onze bedrijven behoorlijk worden gewerkt. In den loop dier maanden konden alle op wachtgeld gestelde werklieden weer te werk komen en nieuwe krachten worden aangenomen.

De Afdeeling Scheepsbouw staat, wat outillage betreft, bijna weer op vooroorlogsche capaciteit.

De Reparatie-Afdeeling is nog niet zoo ver, omdat daar nog gewacht moet worden op het herstel van één der dokken van de Nieuwe Waterweg, hetgeen wij echter in Augustus a.s. hopen te bewerkstelligen. Enkele bokken en vaartuigen wachten nog steeds op boven-water-brengen, aangezien bijna alle groote drijvende bokken, die daarvoor noodig zijn, in beslag zijn genomen voor werkzaamheden op de rivieren.

De Afdeeling Machinefabriek, waarbij inbegrepen laboratorium, leerschool en gereedschapsmakerij, die met de meest moderne werktuigen waren uitgerust, is nog niet zoover hersteld, omdat van de 515 geroofde werktuigen en apparaten, benevens van de 159 laschtoestellen, tot nu toe slechts een deel is teruggebracht, niettegenstaande alle daartoe van het begin af in het werk gestelde pogingen. Hoewel nog het een en ander in Duitschland is opgespoord, vreezen wij, dat ongeveer de helft wel niet meer zal terugkeeren. Inmiddels zijn wij reeds geruimen tijd bezig om nieuwe werktuigen aan te schaffen, hetgeen ons voor een deel reeds is gelukt. Wel mogen wij vertrouwen, dat ook voor deze afdeeling vóór het einde van het jaar de oude capaciteit weer eenigermate zal zijn benaderd. Hiervoor is echter nog heel veel noodig, mede met het oog op het voortschrijden van de technische ontwikkeling in dezen bedrijfstak, welke aanschaffing van de nieuwste typen van machines voortdurend noodig maakt, hetgeen nu 6 jaar lang niet mogelijk was.

Van de geroofde magazijngoederen kon ongeveer 1/3 deel naar onze werf worden teruggevoerd; het is uiterst moeilijk te geraken tot vorming van nieuwe voorraden, welke voor reparatiebedrijven als de onze toch zoo uitermate noodzakelijk zijn.

Enkele foto's over de verwoestingen en het herstel zijn achter dit verslag opgenomen.

Al spoedig na de bevrijding werd naast het hervatten van het Nederlandsche werk de verbinding met de reederijen in Engeland, Noorwegen, Denemarken, Zweden en Frankrijk weer opgenomen en we hadden het genoegen spoedig vele van onze oude zakenvrienden terug te zien. Enkele maanden later was het mogelijk onze connecties met Rusland te herstellen. De reparatieschepen uit deze landen, eerst enkele, doch al gauw meerdere, begonnen naar onze, hun zoo vertrouwde werven

terug te keeren. En thans liggen onze havens weer vol schepen, die, behalve de normale reparaties, moeten worden ontdaan van al wat ten behoeve van den oorlog daarop werd aangebracht.

Groote objecten hadden we weer onder handen, o.m. een door onze Regeering in Engeland aangekochten jager H. M. Banckert, waaraan een nieuw voorschip moest worden aangebracht en velerlei herstellingen verricht, een vliegdekschip, dat in zijn oorspronkelijken toestand als tanker en een blokkadebreker, die tot een normaal vrachtschip moest worden teruggebracht.

Ook in de naaste toekomst worden nog andere groote werken, o.a. voor het opnieuw inrichten van schepen, die thans nog als troepentransportschepen of voor andere militaire doeleinden dienst doen, verwacht.

Ofschoon niet tot dit verslag behoorende, zij in dit verband reeds hier vermeld, dat wij opdracht ontvingen tot het in den ouden toestand terugbrengen van het 36000 t. metende dubbelschroefstoomschip Nieuw Amsterdam.

Naast reparatiewerk wordt ook weer de volle aandacht geschonken aan het voltooien en bouwen van nieuwe schepen.

Het motorschip Bali, dat bij het uitbreken van den oorlog in aanbouw was en in 1943 werd tewatergelaten, is tegen het einde van den oorlog door de Duitschers weggevoerd en tot zinken gebracht. Thans is het weer gelicht en moet hersteld en verder afgewerkt worden.

Een IJsland-trawler, door de Duitschers achtergelaten, moet worden verbouwd tot loodsboot, aan welk type schepen thans dringende behoefte bestaat.

Een 10.000 tons kruiser voor onze Koninklijke Marine, die bij het begin van den oorlog op de helling stond en waaraan den geheelen oorlog is gewerkt — of juister zóó geluierd, dat hij nu nog op de helling staat — zal, naar wij hopen, gewijzigd volgens de laatste oorlogservaringen der Marine afgebouwd worden.

Bovendien zijn nog twee motorschepen van ongeveer 9000 ton D.W. te bouwen, resp. voor Gebrs. van Uden's Scheepvaart- en Agentuur Maatschappij, Rotterdam en voor de Maatschappij Vrachtvaart, Rotterdam, welke schepen ons reeds vóór het uitbreken van den oorlog in opdracht waren gegeven.

Voor het Ministerie van Scheepvaart zijn in aanbouw 3 vracht- en passagiersschepen voor Indië. Deze schepen worden 180′ lang en voor den bouw is reeds een belangrijke hoeveelheid materiaal aanwezig. In tegenstelling daarmee is dit voor de andere nog in opdracht zijnde schepen niet het geval.

We verwachten in de eerstkomende jaren ook voor dit deel van ons bedrijf voldoende bezet te zijn. Hoewel niet tot dit verslagjaar behoorende, vermelden wij met voldoening, dat de Rotterdamsche Lloyd ons den bouw heeft toevertrouwd van een groot dubbelschroef vracht- en passagiersschip.

Bijna dagelijks blijven aanvragen voor het bouwen van schepen binnenkomen, zelfs zóó veel, dat dit aantal nog niet door de geheele Nederlandsche scheepsbouw-industrie zou kunnen worden verwerkt. Doch ook al ware dit het geval, dan zouden toch de nog steeds onvoldoende materiaaltoevoer en de moeilijkheden bij het opvoeren der personeelsbezettingen een sterk remmenden invloed uitoefenen.

In het afgeloopen jaar en in den loop van dit jaar hebben wij het verlies te betreuren van niet minder dan 3 leden van ons College van Commissarissen, n.l. van den Heer A. J. M. Goudriaan, sinds 25 September 1918 lid van dit College, laatstelijk als President, en overleden op 6 Juli 1945; van den Heer C. ter Poorten, sinds 30 April 1938 Commissaris onzer Vennootschap, en overleden op 23 Mei 1945; en van den Heer L. P. de Stoppelaar, sinds 14 April 1917 Commissaris, en overleden op 3 Juni 1946. De Heer De Stoppelaar vervulde enkele jaren de functie van Gedelegeerde en gedurende eenige maanden voor zijn overlijden die van President.

In dankbare herinnering zullen wij steeds blijven gedenken de groote diensten, door hen allen aan onze Maatschappij bewezen.

Wij mogen hier gewagen van den grooten moreelen steun, welken wij in de voor ons zoo moeilijke bezettingsjaren steeds van ons College van Commissarissen hebben mogen ondervinden en waarvoor wij onzen Commissarissen bijzonderen dank verschuldigd zijn.

Van het op de eerste Buitengewone Algemeene Vergadering van Aandeelhouders na de bevrijding, op 31 Januari j.l., ons in verband met de buitengewone omstandigheden verleende uitstel ten opzichte van onze verplichtingen als genoemd in de artt. 14 en 15 onzer statuten, meenen wij nu niet langer gebruik te mogen maken, omdat wij nu zoover zijn gevorderd, dat wij de bedragen, die nog niet geheel vaststaan, toch naar beste weten hebben kunnen schatten, hetgeen insluit, dat later wel eenige mee- en/of tegenvallers voor den dag zullen kunnen treden.

Niet wel mogelijk bleek echter bepaalde schaden eenigermate juist voor ieder der jaren 1944 en 1945 afzonderlijk vast te stellen. Aan het einde van dit verslag stellen wij U daarom voor het overschot van 1944 in zijn geheel te reserveeren voor molestschade en aldus over te brengen naar 1945, zoodat het resultaat over 1945 het resultaat dier schaden van beide jaren behelst.

Voldoende voorzieningen om het risico van te lijden verlies op nog uitstaande vorderingen op Duitschland op te vangen, zijn in de Balans over 1945 getroffen.

Aan het Fonds ter behartiging van de belangen der nagelaten betrekkingen van werknemers is ten laste van de exploitatie-rekening over 1944 toegevoegd *f* 33.074,51 en over 1945 *f* 173.780,91, zoodat dit per 31 December 1944 en 1945 te goed staat voor respectievelijk *f* 306.917,48 en *f* 460.266,—.

Aan het Fonds voor Ouderdomspensioenen is ten laste van de exploitatierekening over 1944 toegevoegd *f* 115.565,13 en over 1945 *f* 117.490,48, zoodat dit per 31 December 1944 te goed staat voor *f* 640.717,60 en per 31 December 1945 voor *f* 710.953,—.

De in de twee vorige alinea's genoemde eindbedragen der fondsen vertegenwoordigen de contante waarden onzer verplichtingen in verband met de respectievelijk per 31 December 1944 en 1945 loopende weduwen- en ouderdomspensioenen.

Het aantal pensioentrekkenden, inclusief de weduwen, bedroeg op het einde van 1944 210 en van 1945 215.

Het aantal werknemers met een diensttijd van minstens 25 jaar, dat thans nog werkzaam is, bedraagt 287 personen.

De Vereeniging tot behartiging van de belangen van het personeel van de N.V. De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij beschikte per 31 December 1944 over een kapitaal van *f* 1.153.275,85 en per 31 December 1945 over een kapitaal van *f* 1.184.418,78.

Ter kennisneming worden als bijlage wederom opgenomen de vastgestelde Balansen en Verlies- en Winstrekeningen der Scheepsbouw Maatschappij „Nieuwe Waterweg" over de jaren 1944 en 1945. Sinds 1940 hadden wij deze jaarstukken om bijzondere redenen weggelaten.

Nadat het voordeelig saldo der Verlies- en Winstrekening over 1944 à *f* 1.406.114,32 geheel gereserveerd is voor molestschade en het voordeelig saldo over 1945 à *f* 636.046,08 is verminderd met het voor afschrijvingen bestemde bedrag à *f* 429.796,08, blijft als winst over 1945 over *f* 206.250,—, welk bedrag wij U voorstellen aan te wenden tot een uitkeering van 3 % dividend aan aandeelhouders.

De Directie,

D. C. ENDERT Jr. — ir. A. KNAPE

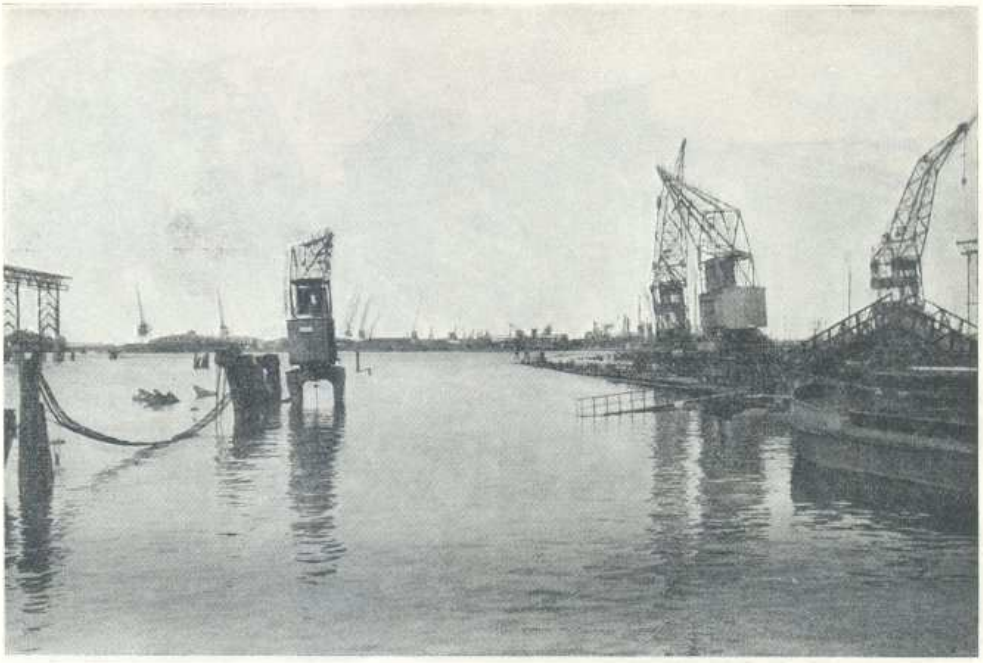

Mei 1945

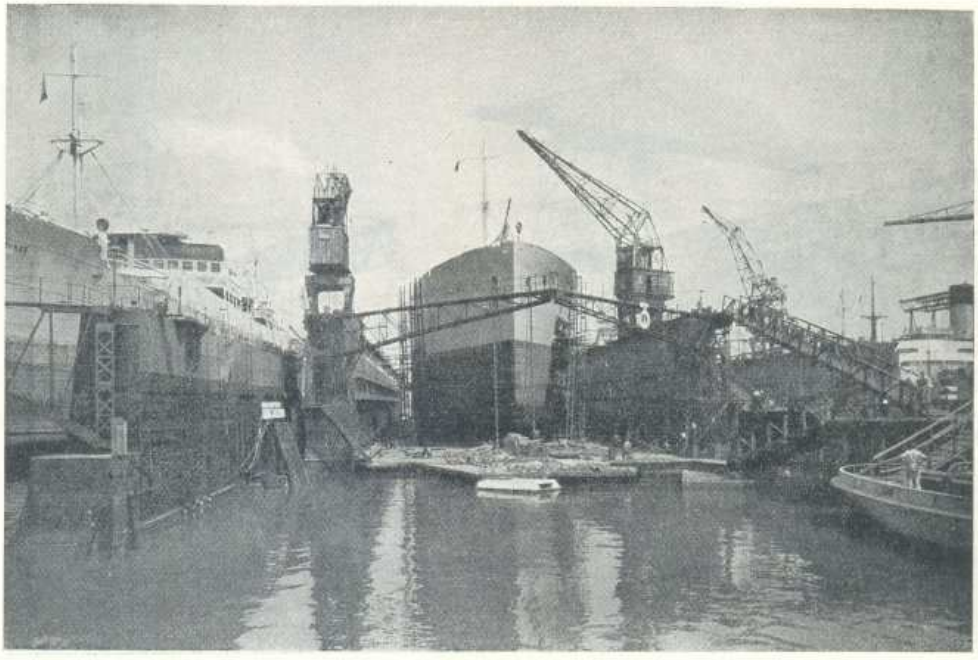

Mei 1946

EEN DER KRAANBANEN MET KRAAN

Mei 1945

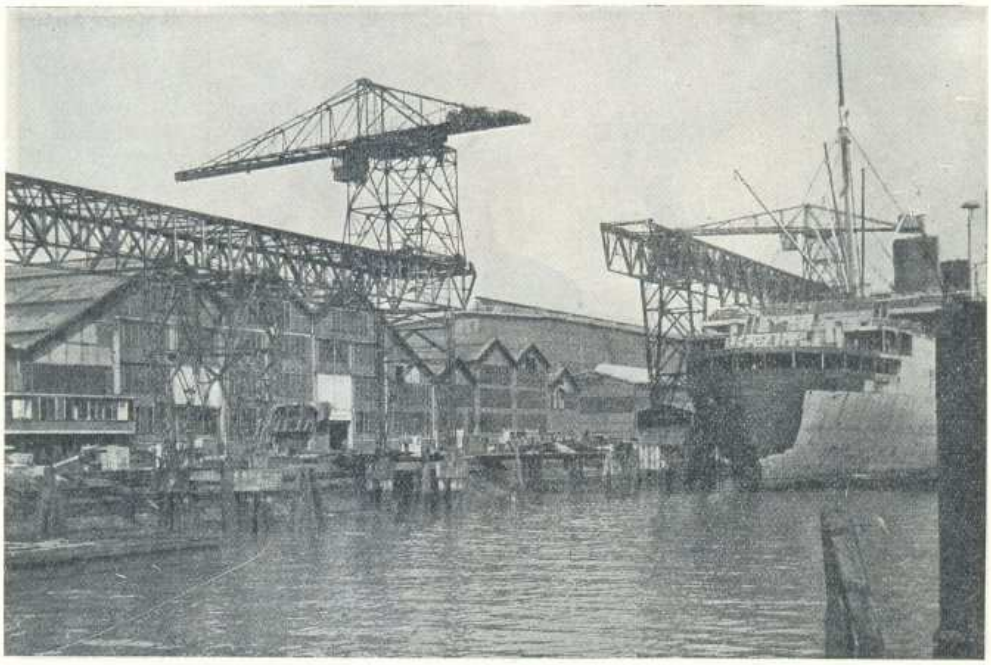

Mei 1946

EEN DER BAAIEN VAN DE MACHINEFABRIEK

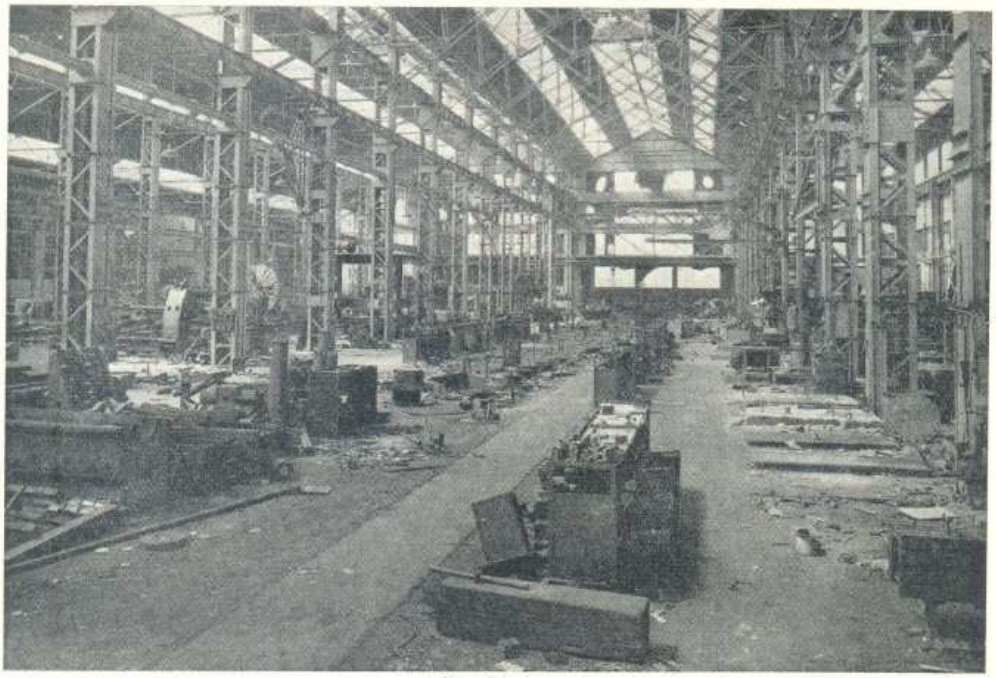

Mei 1945

Mei 1946

SCHEEPSBOUW MAATSCHAPPIJ „NIEUWE WATERWEG"

N.V. GEVESTIGD TE ROTTERDAM

Verlies- en Winstrekeningen

en

Balansen

Scheepsbouw Maatschappij

N.V. GEVESTIGD TE

BALANS per 31

Activa

Vastgelegde bezittingen	ƒ 3.218.127.74		
Afschrijvingen tot 1945	,, 1.583.735.78		
		ƒ 1.634.391	96
Effecten, opgenomen in de prijscourant van de Effectenbeurs te A'dam		,, 615.860	26
Schaderekening, nog te vorderen		,, 1.996.175	87
Nadeelig saldo		,, 12.280	58
		ƒ 4.258.708	67

VERLIES- EN WINST

Debet

Schaderekening, belastingen, enz.	ƒ 152.422	53
	ƒ 152.422	53

„Nieuwe Waterweg"

ROTTERDAM

DECEMBER 1944

Passiva

Kapitaal	*f* 2.400.000	—
Verschuldigd, diversen	„ 130.780	26
	f 2.530.780	26

REKENING 1944

Credit

Huren	*f* 140.000	—
Intrest	„ 26.055	69
	f 166.055	69

Scheepsbouw Maatschappij

N.V. GEVESTIGD TE

BALANS per 31

Activa

Vastgelegde bezittingen	ƒ 3.304.694.97		
Afschrijvingen, incl. 1944	„ 1.645.430.33		
		ƒ 1.659.264	64
Effecten, opgenomen in de prijscourant van de Effectenbeurs te A'dam		„ 707.389	32
De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V.		„ 154.951	77
Te vorderen, diversen		„ 9.174	53
		ƒ 2.530.780	26

VERLIES- EN WINST

Debet

Belastingen, enz.		ƒ 70.115	45
Saldo, te bestemmen voor afschrijvingen op vastgelegde bezittingen		„ 95.940	24
		ƒ 166.055	69

„Nieuwe Waterweg"

ROTTERDAM

DECEMBER 1945

Passiva

Kapitaal	ƒ 2.400.000	—
De Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V.	„ 701.774	51
Verschuldigd, diversen	„ 122.242	05
Schaderekening, nog te maken kosten	„ 1.034.692	11
	ƒ 4.258.708	67

REKENING 1945

Credit

Huren	ƒ 110.000	—
Intrest	„ 30.141	95
Nadeelig saldo	„ 12.280	58
	ƒ 152.422	53